

Sjostakovitjs femma

2022—23

SÄSONG

Malmö SymfoniOrkester

Ingar Bergby, dirigent

Malin Nordlöf, flöjt

Steffen Blindheim, oboe, engelskt horn

Jörgen Svensson, konsertmästare

TOR / 27 APRIL / 19.00

EIVIND GROVEN

HJALARLJOD

Eivind Groven var bondson från Telemark och ihärdig förkämpe för norska folkmusiktraditioner. Redan på konservatoriet i Oslo började han kombinera 1700- och 1800-talets klassiska kompositionsformer med musiken från hemtrakterna. *Hjalarljod* är en festouvertyr som komponerades till invigningen av det nya rådhuset i Oslo 1950.

Titeln betyder ”Hjalar-ljud”, där hjalning är en blandning av sång och rop, som når långt över fjäll och skogar, lite som den svenska kulningen. Det är ett högtidligt verk med jublande bleckblås och stråkinsatser som skulle passa i en äventyrsfilm. I de träblåsdominerade avsnitten är tilltalet mer intimt, men även där manas musiken framåt av den intensiva rytmen, som kommer från den telemarkska dansen gangar.

ARTHUR HONEGGER

CONCERTO DA CAMERA

Concerto da camera är en dubbelkonsert för engelskt horn och flöjt. I början av första satsen målar det engelska hornet upp en idyllisk gryningsscen. Flöjten svarar som ett solglitter, men sedan intensifieras dramatiken. Den långsamma andra satsen är mystisk och mörk. Soloinstrumenten trevar sig runt varandra som i ett nedsläckt rum. I finalen tänds ljuset och de förenas åter.

På Honeggers långa verklista finns t.ex. tjugo baletter, tio operor och operetter, fem symfonier och musik till 44 filmer, bland annat till den Oscarsbelönade *Pygmalion* (1938). En av hans elever var för övrigt filmmusikkompositören Maurice Jarre.

DMITRIJ SJOSTAKOVITJ

SYMFONI NR 5

Dmitrij Sjostakovitj är en tonsättare som förknippas med motstånd. Det brukar ofta heta att han duperade sin samtid och smög in regimkritiska budskap i sina verk. Men hur kan man göra det? Hur uttalar man en protest med toner? Slutet av *Symfoni nr 5* kan erbjuda ett svar.

På ytan verkar allt frid och fröjd, och verket hyllades som ett regimtroget verk vid uruppförandet i november 1937. Första satsen börjar i allvar, olika stilar avlöser varandra – folkmusik, marsch och mystiska stämningar. Andra satsen är en vild och grov vals och sedan följer en avskalad långsam sats, som i mitten nästan reduceras till total tystnad. En mycket ensam oboe spelar ett vemodigt tema, som några minuter senare återkommer med enorm kraft i de låga stråkarna.

Finalen börjar med en orkesterexplosion och ursinniga pukor, men det är i slutminuterna som Sjostakovitjs tydligaste subversiva meddelande finns. I förgrunden hörs triumfatoriska bleckblåsfanfarer, som dåtidens kulturkommissarier uppenbarligen tolkade som prosovjetiska. Men lägg märke till stråkarna och träblåset i bakgrunden, lyssna till hur de stretar på med samma förtvivlade toner om och om igen. Hur äkta låter den patriotiska yran mot den fonden? Vad händer om vi ser fanfarnerna som regimens självbild, och stråkarna och träblåset som det undertryckta folkets tystade klagan? Vad blir i så fall de sista takternas plötsliga och brutala åtta slag på bastrumman?

INGAR BERGBY

DIRIGENT

Norske dirigenten Ingar Bergby arbetar över ett brett genrefält som omfattar klassisk orkestermusik, nutida musik, opera, balett, cross over och underhållningsmusik. De kompletterande erfarenheterna berikar varandra. Cross over-genren har sin grund i Bergbys framgångsrika arbete i musikkorps som är populära i Norge. I Norges radioorkester har han arbetat med pop, rock, jazz, visor och folkmusik. Bergby har innehaft en rad konstnärliga poster som gästdirigent i Bergen Filharmoniske Orkester, chefsdirigent för Wermland Opera och Bergens Nationalopera, gästdirigent för Det Norske Blåsensemble, chefsdirigent för Royal Norwegian Marines Music Corps och Norwegian Navy Music Corps.

MALIN NORDLÖF

FLÖJT

Efter gedigna flöjtstudier vid Musikhögskolan i Göteborg, Konservatorium der Stadt Wien, Det Kongelige Danske Musik-konservatorium i Köpenhamn, mästarklasser och privatlektioner i USA och Europa för lärare som Gérard Schaub, Andreas Blau och Jean-Pierre Rampal, anställdes Malin Nordlöf i Malmö SymfoniOrkester år 2000 som stämledare i flöjtstämman. Under 1990-talet var Nordlöf i olika perioder anställd av Göteborgsoperan, Göteborgs Symfoniker och Kungliga Hovkapellet och hon har även varit musiker i Sveriges Radios Symfoni-orkester, Volksoper i Wien, Tonkünstler-Orchester, Kungliga Filharmoniska Orkestern i Stockholm, Mahler Chamber Orchestra, Deutsche Kammerphilharmonie och Svenska Kammarorkestern för att nämna några.

STEFFEN BLINDHEIM

OBOE, ENGELSKT HORN

Oboeisten Steffen Blindheim studerade trumpetspel innan oboen fångade hans intresse. Deltagandet i skolans musikkår skedde under de tidiga skolåren och banade väg för högre musikstudier vid Grieg-akademiet och Norges musikhøgskole. Därefter följde många år av orkesterspel i Norska Försvarets Musikkår i Trondheim, Bergen Filharmoniske Orkester, Svenska Kammarorkestern, Göteborgsoperan, Den Norske Opera och Göteborgs Symfoniker. År 2009 anställdes han som oboeist i Malmö SymfoniOrkester.

MALMÖ SYMFONIORKESTER (MSO) är en av Sveriges ledande symfoniorkestrar med hög internationell nivå och en bred klassisk orkesterrepertoar. I samarbeten med tidigare chefsdirigenter som Vasilij Sinajski, Marc Soustrot och Robert Trevino har repertoaren breddats mot ryska och franska verk, och med Trevino växte idén med festivaltonsättare fram. MSO har en stark förankring i nutida repertoar med beställningsverk av vår tids ledande tonsättare.

År 2019 utsågs Sveriges internationelle stjärntrumpetare Håkan Hardenberger till MSOs hedersartist. MSO arbetar med cross over-projekt i samarbete med artister som Avishai Cohen och Lill Lindfors. Lokala och regionala samarbeten sker genom Nallekonserter, Jul- och Familjekonserter, El sistema-inspirerade Side by Side-konserter med Malmö Kulturskola, Filmmusikkonserter, Joystick-konserter med datorspelsmusik och konsertprojekt med Musikhögskolan i Malmö.

EIVIND GROVEN (1901-1977)

Hjalarljod, festouvertyr, op. 38 (1950), 7 min.

ARTHUR HONEGGER (1892-1955)

Concerto da camera för flöjt, engelskt horn och stråkorkester,
H. 196, (1948), 18 min.

1. Allegretto amabile
2. Andante
3. Vivace

— Paus / 25 min. —

DMITRIJ SJOSTAKOVITJ (1906-1975)

Symfoni nr 5 i d-moll, op. 47 (1936-1937), 48 min.

1. Moderato - Allegro non troppo
2. Allegretto (Scherzo)
3. Largo
4. Allegro non troppo

Konsertlängd ca 1 tim. 55 min. inkl. paus